

Informatie-uitwisseling bij een gedwongen justitieel mandaat

Gent, 22 maart 2019

Inhoudstafel

- Algemeen – situering gedwongen justitieel mandaat
- Discretieplicht versus beroepsgeheim
- Werken vanuit ambtelijke discretieplicht
- Discretieplicht: intra muros / extra muros
- Besluit en praktische handvaten

Algemeen: Afdeling Justitiehuisen

- **Missie**

De afdeling Justitiehuisen werkt vanuit **een mandaat** van een gerechtelijke of administratieve overheid aan de positieve verbinding van de justitiabele met de samenleving met het oog op het bevorderen van een zorgzame en veilige samenleving en een meer humane justitie.

- **De opdrachten**

- Sector daderbegeleiding / advisering
Uitvoering gemeenschapsgerichte straf/maatregel
(probatie, werkstraf, bemiddeling en maatregelen,...)
- Slachtofferonthaal
- Maatschappelijk onderzoek in familiezaken

- Ketenaanpak IFG

Algemeen: Afdeling Justitiehuisen

- Het mandaat

Opdrachten hebben steeds een wettelijke basis

Steeds van toepassing voor strafrechtelijke en burgerrechtelijke opdrachten;

uitzondering voor slachtofferonthaal (vatting);

Niet persoonlijk mandaat: opdrachtgever geeft het mandaat aan het justitiehuis (niet aan de justitieassistent)

Geïndividualiseerd: is steeds verbonden aan bepaald(e) perso(o)nen

Tijdsgebonden: het mandaat is gedurende een bepaalde periode actief

Opdracht gebonden: mandaat is gebonden aan de opdracht(gever)

Rapportageplicht

Algemeen: Afdeling Justitiehuizen

- Het mandaat

professionele werkrelatie. Het mandaat kadert de inhoud en de aard van de relatie justitiabele – justitieassistent.

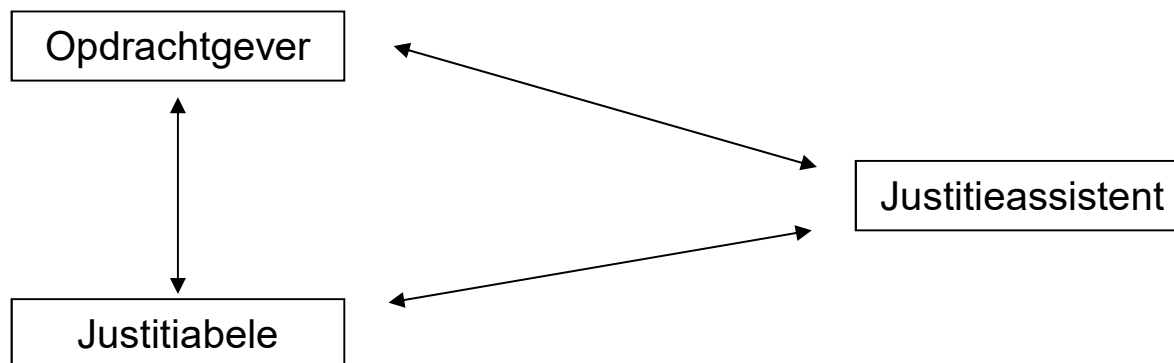
Communicatie staat centraal in de werkrelatie

Werkalliantie (Anneke Menger)

- Richting en kader
- Vertrouwen (is bepalend hoe wij als justitieassistent communiceren met ander betrokken partijen)
- Binding (respect)
- Stroefheid (weerstand)

Algemeen: Afdeling justitiehuisen

- Gedwongen kader
- Werken via mandaat/rapportage aan de opdrachtgever
- Intermediaire positie van de justitieassistent
- Tijdsgebonden
- Aard van de opdrachten: begeleiding en advisering

Beroepsgeheim versus discretieplicht

- ▶ Beroepsgeheim, discretieplicht en geheim van het onderzoek;
Hoe zit de vork in de steel?
 - **Beroepsgeheim**: figuur van de noodzakelijke vertrouwenspersoon
 - **Geheim van het onderzoek**: in functie van rechten en belangen die gewaarborgd dienen te worden in belang van opsporing/vervolging
 - **Discretieplicht**: in functie van de bescherming van de private belangen van de organisatie/opdracht

Waarom vertrekken vanuit ambtelijke discretieplicht?

▶ Beroepsgeheim

- In belang van een absolute vertrouwensrelatie tussen cliënt en hulpverlener
- Informatie wordt verkregen in persoonlijke naam
- Geldt ten aanzien van iedereen

▶ Discretieplicht

- in belang van de organisatie of opdracht (intern spreekrecht!)
- Informatie wordt verkregen vanuit belang van de organisatie
- Geldt niet ten aanzien van collega's en leidinggevenden

Hoe omgaan met ambtelijke discretieplicht

▶ Intra muros

- Noodzaak handhaving deontologische code justitiehuizen
- Intern spreekrecht
- Need to know principe
- Discreet en zorgvuldig omgaan met informatie
- Respect voor principes vanuit de privacywet (AVG)
- Als organisatie kunnen we zelf bepalen hoe wordt omgegaan met informatie
- 'digitalisering' van gegevens

▶ Extra muros:

- De rol/identiteit van de samenwerkingspartner bepaalt de wijze van informatie-uitwisseling
 - Opdrachtgever
 - Overheidsdiensten
 - Hulpverlening

Discretieplicht: extra muros

- ▶ Opdrachtgever:
 - Informatie overmaken in functie van het mandaat
 - Rolverklaring tav cliënt/justitiabele
 - Afspraken maken met betrekking tot delen van informatie uit vroegere/andere dossiers
- ▶ Overheidsdiensten (taak algemeen belang)
 - Politie:
 - Verificatie van de voorwaarden (col 11/2003 van oktober 2018)
 - Welke info mogen justitieassistenten overmaken aan de politie?
 - Noodzaak opmaak van een **samenwerkingsprotocol** (verificatie voorwaarden, veiligheid van de justitieassistent, moeilijkheden bij de begeleiding,...)

Discretieplicht: extra muros

- PSD (strafinrichtingen)
 - Gemeenschappelijk trajectproces
 - Samenwerkingsakkoord

Discretieplicht: extra muros

- ▶ Hulpverlening - gedragstraining

Basisregel: minimale informatie-uitwisseling vanuit het beroepsgeheim van de hulpverlener. Nuancering is echter noodzakelijk:

- Het uitvoeren van leerstraffen (gesubsidieerde gedragstraining)
 - ▶ In tegenstelling tot de actoren in de zorg draagt de gedragstraining op een onvoorwaardelijke manier bij aan de uitvoering van de straf.
 - ▶ Aanbod positioneert zich in het verlengde van het takenpakket van de justitieassistent
 - ▶ geen begeleiding, maar gedragstraining

Discretieplicht: extra muros

→ Het uitvoeren van leerstraffen (gesubsidieerde gedragstraining)

- ▶ Aansturing vanuit de justitiehuisen
- ▶ Justitiehuis als beheerder van middelen
- ▶ informatieuitwisseling mbt werkpunten
- ▶ de uitwisseling van informatie tussen het justitiehuis en gedragstrainer zal in maximale transparantie en medewerking van de justitiabele moet gebeuren.
- ▶ Opmaak 'engagement agreement'

Discretieplicht: extra muros

- Geestelijke Gezondheidszorg / verslavingszorg ea)
- ▶ Noodzaak opmaak samenwerkingsprotocol (cfr. Samenwerkingsakkoord daders seksueel misbruik)
 - ▶ Afspraken maken over informatiestromen met respect voor het beroepsgeheim van de hulpverlener
 - ▶ Opmaak **prestatieverbintenis**
 - ▶ Welke info kan gedeeld worden?
 - Informatieuitwisseling mbt aanwezigheden
 - Stopzetten van hulpverlening
 - (praktische) moeilijkheden bij de uitvoering van de hulpverlening
 - Weigering > richtinggevend alternatief aanbieden
 - Situaties die een ernstig risico inhouden voor derden
 - ▶ Belang van het **driehoeksoverleg**

Discretieplicht: extra muros

- 'Vrijwillige' Hulpverlening
 - ▶ Geen gegevensdeling vanuit het beroepsgeheim van de hulpverlener
 - ▶ De justitieassistent zal gegevens ontvangen van de justitiabele zelf
 - ▶ Driehoeksoverleg

Besluit en praktische handvaten

- ▶ Welk 'geheim' is van toepassing binnen mijn organisatie en vanuit welke finaliteit?
 - Beroepsgeheim, geheim van het onderzoek en/of ambtelijke discretieplicht?
- ▶ **De deontologische code** in uw organisatie hanteren als werkinstrument
 - Opmaak duidelijke regels omtrent informatie-uitwisseling
- ▶ Inzetten op **actieve samenwerkingsstructuren**
 - Elkaars werking leren kennen
 - Implementeren/opvolgen van de samenwerkings-afspraken
- ▶ respect opbrengen voor elkaars finaliteit. Elkaar niet overtuigen, maar de grenzen van de ander respecteren